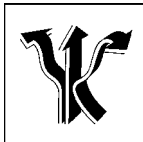

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
(АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО)”
(для бакалаврів)**

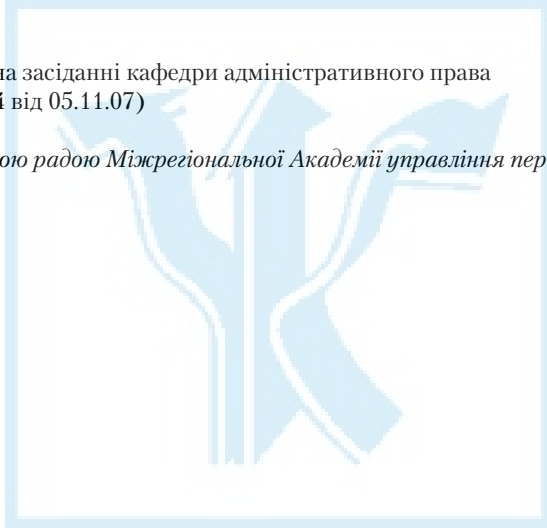
МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри адміністративного права
Ю. В. Яцуринським

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 4 від 05.11.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Яцуринський Ю. В. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2008. – 44 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, тематичний плани “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)”, зміст самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю, тести для перевірки, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” — опанувати основні теоретико-правові положення, що стосуються поняття, властивостей і принципів адміністративної відповідальності; усвідомити сутність, загально-правових ознак і елементів юридичних складових адміністративного правопорушення; ознайомитися з системою й характеристиками адміністративних стягнень і специфікою їх накладення; навчитися аналізувати юридичні складові окремих адміністративних правопорушень і особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення уповноваженими на те органами.

Досягнення мети сприятиме засвоєнню в повному обсязі навчальної програми, формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості юриста, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати свою діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” — засвоєння, закріплення та систематизація відповідних знань, а також застосування їх при виконанні практичних завдань.

Студенти **повинні знати:** основні теоретико-правові положення інституту адміністративної відповідальності; систему та структуру чинного законодавства України про адміністративні правопорушення, зокрема КУпАП; характеристику юридичних складових окремих адміністративних проступків; загальні правила накладення адміністративних стягнень; особливості адміністративної відповідальності окремих категорій суб'єктів; адміністративно-юрисдикційні повноваження державних органів (посадових осіб); порядок здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення та заходи його забезпечення;

У ході самостійної підготовки студенти **повинні уміти:** застосовувати положення КУпАП, та інше законодавство України про адміністративні правопорушення в конкретних правових ситуаціях; тлумачити положення статей КпАП України; кваліфікувати конкретні адміністративні правопорушення; визначати підвідомчість окремих

адміністративних правопорушень; правильно вирішувати питання щодо застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення; складати відповідні адміністративно-процесуальні документи, зокрема протокол про адміністративне правопорушення.

Належна самостійна робота підготовка студентів повинна забезпечити їх підготовку до поточних аудиторних занять.

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” визначається навчальною програмою навчальної дисципліни, а також цими методичними матеріалами.

Основними формами самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” є:

- 1) опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов’язкових та додаткових літературних джерел;
- 2) самостійний пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою;
- 3) вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;
- 4) виконання домашніх завдань;
- 5) виконання та письмове оформлення завдань, схем, порівняльних таблиць та інших робіт;
- 6) підготовка до практичних занять;
- 7) підготовка до різних форм поточного контролю;
- 8) написання реферату за визначеною проблематикою;
- 9) підготовка контрольної роботи.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні доопрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти. Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю.

Домашні завдання з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)” виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань і вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання.

Разом із вивченням законодавства доречно вивчати і аналізувати також практику застосування його положень, обставини і причини прийняття актів, які вивчаються, ставлення до них практиків і громадськості. Обсяг об'єктів порівняльного вивчення повинен бути максимально вичерпним. Вивчаємо в першу чергу чинні закони та інші нормативно-правові акти.

Мета практичних завдань (задач) закріпити теоретичні знання студентів і важливо — прищепити їм навички роботи з нормативними актами. Перед тим як розпочати з'ясовувати завдання, які відображають ситуації, з якими стикаються громадяни під час звернення до органів соціального захисту, студентам необхідно засвоїти теоретичні положення, пов'язані з окремими питаннями соціального забезпечення.

Практичні завдання (задачі) необхідно виконувати письмово, розгорнуто мотивовуючи рішення. При виконанні домашніх завдань студенти повинні продемонструвати вміння самостійно аналізувати конкретні ситуації, аргументовано відповідати на питання, використовуючи завдання відповідних законів та інших нормативних актів. Відповіді на поставлені питання повинні бути повними, обґрунтованими. Для цього необхідно не тільки вказати на можливі порушення чинного адміністративного законодавства, а й визначити наслідки такого порушення. При цьому необхідно посилатися на конкретні статті КУпАП та інші нормативні акти.

Підготовка реферату — важливий процес для здобуття знань. Написання реферату необхідно починати з власного, добре продуманого вступу, де зазначають мету дослідження, максимально точно встановлюють рамки теми, визначають методи дослідження. Вступ — перехідний місток до основного дослідження. В ньому повинно бути відображено практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині реферативної роботи йдеться про зміст досліджуваної проблеми. Наслідком проведеного дослідження можуть бути пропозиції щодо оптимізації законодавства про адміністративну відповідальність. У цьому випадку необхідно дати чітке обґрунтування того, чому саме таке рішення є єдино правильним.

Реферат повинен завершуватись висновками.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” — студент повно і всебічно розкриває питання теми, винесені на самостійне опрацювання, вільно оперує

поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;

- оцінка “добре” – загалом рівень знань студентів відповідає викладеному вище, але є окремі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;
- оцінка “задовільно” – студент розкрив питання, винесені на самостійне опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, робота несамостійна;
- оцінка “незадовільно” – студент не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, студент не розуміє суті питання, не може зробити висновки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
(АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО)”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Лекції	ПЗ	Сам. роб.
1	2	3	4	5
	Змістовий модуль I. Вчення про загальні положення адміністративної відповідальності			
1	Адміністративно-правові форми та методи реалізації виконавчої влади	2	2	2
2	Адміністративний примус у діяльності органів виконавчої влади	2	2	–
3	Поняття та основні ознаки адміністративної відповідальності	2	2	2

1	2	3	4	5
4	Підстави звільнення від адміністративної відповідальності, їх загальна характеристика	2		–
	Змістовий модуль II. Адміністративні правопорушення та адміністративні стягнення, їх види та сутність			
5	Адміністративне правопорушення: поняття та юридичний склад	2	2	2
6	Система адміністративних стягнень	2	2	–
7	Порядок накладення адміністративних стягнень	2	2	–
8	Адміністративні правопорушення на транспорті, у галузі шляхового господарства та зв'язку	–	–	2
9	Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок	–	–	2
10	Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління	–	–	2
11	Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності	2	–	2
12	Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією	2	–	2
	Змістовий модуль III. Вчення про провадження у справах про адміністративні правопорушення			
13	Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення	2	–	2
14	Провадження у справах про адміністративні правопорушення	2	2	–
Разом годин: 54		22	14	18

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
(АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО)”

Змістовий модуль I. Вчення про загальні положення адміністративної відповідальності

Тема 1. Адміністративно-правові форми та методи реалізації виконавчої влади

Питання для самоконтролю

1. Поняття адміністративно-правових форм та методів.
2. Види адміністративно-правових методів.
3. Ознаки, що характеризують методи управління.
4. Відмінність методу правового регулювання від методу управління.
5. Переконавання як метод державного управління.
6. Поняття та особливості правового примусу.
7. Адміністративний примус як особливий вид правового примусу, спрямований на охорону суспільних відносин у сфері державного управління.
8. Ознаки адміністративного примусу.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на тему:

- “Економічні методи управління: поняття та загальна характеристика”.
- “Співвідношення адміністративних і економічних методів управління”.

Завдання 2. Ознайомтесь із положеннями Закону України “Про надзвичайний стан” від 26.06.92 і випишіть адміністративно-попереджувальні заходи, що передбачаються його нормами.

Література [1; 2; 4; 6–8; 11]

Тема 2. Адміністративний примус в діяльності органів виконавчої влади

Питання для самоконтролю

1. Державний примус та його види.
2. Класифікація заходів адміністративного примусу: адміністративно-попереджувальні, адміністративного припинення, адміністративної відповідальності, адміністративно-процесуального забезпечення.
3. Адміністративно-попереджувальні заходи: поняття, особливості та система.
4. Правова характеристика та проблеми законодавчого закріплення адміністративно-попереджувальних заходів.
5. Заходи адміністративного припинення: поняття та призначення.
6. Особливості адміністративного припинення як різновиду адміністративного примусу.
7. Види заходів адміністративного припинення.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Адміністративне затримання: характеристика та правові підстави застосування”.
- “Необхідність виокремлення відновлювальних заходів як окремого виду заходів адміністративного примусу, їх характеристика та мета застосування”.
- “Мета, підстави та умови застосування заходів адміністративного припинення”.

Завдання 2. Проаналізуйте юридичну ситуацію: 15-річний Кравченко В. О. о 23 годині розбив вітрину кіоску, викрав звідти пляшку лікеру та коробку цукерок “Київ вечірній”.

Дайте відповідь, чи можна до нього застосовувати такий захід адміністративного припинення як адміністративне затримання?

Література [1–3; 5–7; 9–11]

Тема 3. *Поняття та основні ознаки адміністративної відповідальності*

Питання для самоконтролю

1. Аналіз поняття “юридична відповідальність”.
2. Характеристика позитивного (перспективного) і негативного (ретроспективного) аспектів розуміння юридичної відповідальності.
3. Адміністративна відповідальність як різновид юридичної відповідальності.
4. Загальні та особливі ознаки адміністративної відповідальності.
5. Функції, завдання та принципи адміністративної відповідальності.
6. Критерії відмежування адміністративної відповідальності від кримінальної, дисциплінарної, цивільно-правової.
7. Підстави адміністративної відповідальності: нормативна, фактична, процесуальна.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Загальна характеристика законодавства про адміністративну відповідальність і проблеми його реформування на сучасному етапі”.
- “Суб’єкти адміністративної відповідальності”.

Завдання 2. Проаналізуйте правомірність твердження: “Будь-яке порушення правил, встановлених адміністративно-правовими нормами, спричинює адміністративну відповідальність”.

Завдання 3. Визначтесь за такою ситуацією:

Громадянин Іваненко Г. Д., на якого напав озброєний бандит, спустив з повідка свого собаку. Собака покусав нападника й порвав його одягу. Чи підлягає Іваненко Г. Д. відповідальності за ст. 154 КУпАП?

Обґрунтуйте свою відповідь.

Завдання 4. Наведіть статті КпАП України, положення яких необхідно аналізувати та враховувати, з’ясовуючи питання про відповідальність:

- а) за дрібне хуліганство з боку військовослужбовця;

- б) за вчинення дрібного розкрадання 15-річною особою;
- в) за незаконне зберігання 17-річною особою наркотичних засобів у невеликих розмірах;
- г) за використання посадовою особою в особистих цілях транспорту, наданого їй у службове користування;
- д) за неявку на виклик у військовий комісаріат без поважних причин.

Література [1–3; 5–7; 11–13]

Тема 4. Підстави звільнення від адміністративної відповідальності, їх загальна характеристика

Питання для самоконтролю

1. Юридичний аналіз понять “не підлягає адміністративній відповідальності” та “звільняється від адміністративної відповідальності”.
2. Характеристика обставин, які виключають адміністративну відповідальність: крайня необхідність (ст. 18 КпАП України), необхідна оборона (ст. 19 КпАП України), неосудність (ст. 20 КпАП України).
3. Спільні та відмінні ознаки крайньої необхідності та необхідної оборони.
4. Звільнення від адміністративної відповідальності з передачею матеріалів на розгляд товариського суду, громадської організації або трудового колективу (ст. 21 КпАП України). Підстави та умови такого звільнення.
5. Звільнення від адміністративної відповідальності через мало-значність правопорушення (ст. 22 КпАП України).

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Звільнення від адміністративної відповідальності, за добровільної відмови від продовження правопорушення (ст. 44 КУпАП)”.
- “Заміна адміністративної відповідальності дисциплінарною (ст. 15 КУпАП)”.

Завдання 2. Керуючись відповідними нормами КпАП України, зазначте адміністративні правопорушення, матеріали щодо яких можуть бути передані на розгляд товариського суду.

Завдання 3. Зазначте обставини, які вказані в КпАП України як такі, що пом'якшують відповідальність за вчинення адміністративного проступку:

- а) вчинення адміністративного проступку вперше;
- б) вчинення адміністративного проступку неповнолітнім;
- в) вчинення адміністративного проступку через необережність;
- г) вчинення адміністративного проступку інвалідом I групи.

Література [1–3; 5–7; 11–13]

Змістовий модуль II. Адміністративні правопорушення та адміністративні стягнення, їх види та сутність

Тема 5. Адміністративне правопорушення: поняття та юридичний склад

Питання для самоконтролю

1. Законодавче визначення адміністративного правопорушення.
2. Основні ознаки правопорушення.
3. Характеристика підходів щодо вирішення проблеми суспільної небезпеки адміністративного правопорушення.
4. Поняття юридичного складу адміністративного правопорушення.
5. Спосіб закріплення в законі ознак складу адміністративних правопорушень.
6. Структура юридичного складу адміністративного правопорушення.
7. Поняття об'єкта правопорушення. Класифікація об'єктів: загальний, родовий, видовий, безпосередній. Співвідношення понять “об'єкт правопорушення” та “предмет посягання”.
8. Поняття та ознаки об'єктивної сторони адміністративного правопорушення: протиправне діяння (просте та складне); шкідливі наслідки; причинний зв'язок між діянням і його результатом; час; місце; спосіб; знаряддя; ознаки засобів; ознаки іншої особи, яка мала ті чи інші відносини з порушником.
9. Суб'єкт правопорушення: загальний, спеціальний, особливий. Проблеми адміністративної відповідальності юридичних осіб.

10. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення та її ознаки. Форми та види вини. Мета й мотив як ознаки суб'єктивної сторони.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Види ознак складу адміністративних правопорушень: постійні та змінні, родові та одиничні”.
- “Види юридичних складів адміністративних правопорушень за ступенем суспільної небезпеки, за характером шкоди, за суб'єктом проступку, за структурою складу, за особливостями конструкції”.
- “Відмежування адміністративних правопорушень від інших правопорушень”.

Завдання 2. Прийміть рішення щодо такої ситуації.

Група студентів вирушила в похід за одним із маршрутів, позначених на туристичній карті. На третій день шляху вони зайшли у великий лісовий масив, який перетинало багато річок. Студенти почали ловити рибу, збирати ягоди, але згодом були затримані працівниками заповідника, на території якого, як виявилось, вони опинились.

Студентів затримали, бо в межах заповідника забороняється рибалити, збирати ягоди, розпалювати багаття. Але ж студенти йшли за маршрутом, який не був позначений на карті як заповідна зона.

Дайте відповідь, чи підлягають студенти-туристи адміністративній відповідальності? Обґрунтуйте свою відповідь.

Література [1; 2; 4; 5; 9–13]

Тема 6. Адміністративні стягнення

Питання для самоконтролю

1. Сутність адміністративних стягнень.
2. Мета накладення адміністративних стягнень.
3. Особливості адміністративних стягнень як виду заходів адміністративного примусу.
4. Система адміністративних стягнень: поняття та ознаки.
5. Співвідношення адміністративних стягнень як окремих частин єдиної системи.

6. Класифікація адміністративних стягнень: за юридичним значенням (основні, додаткові, замінні); за характером впливу (особисті, майнові, особисто-майнові).
7. Характеристика окремих видів адміністративних стягнень: сутність, особливості застосування, відмінність від схожих заходів державного примусу.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Видворення іноземців за межі України як захід адміністративного стягнення”.
- “Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх (ст. 241 КпАП України)”.

Завдання 2. Серед наведених адміністративних правопорушень зазначте правопорушення в галузі торгівлі та підприємницької діяльності:

- а) азартні ігри;
- б) приставання до іноземних громадян з метою купівлі в них речей;
- в) недобросовісна конкуренція;
- г) порушення правил про валютні операції;
- д) неправомірні угоди між підприємцями;
- е) випуск у продаж нестандартної продукції;
- є) утримання громадянами м'ясоїдних хутрових звірів;
- ж) порушення громадянами порядку придбання або продажу вогнепальної зброї.

Література [1–7; 11–13]

Тема 7. Порядок накладення адміністративних стягнень

Питання для самоконтролю

1. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
2. Строки накладення стягнення.
3. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення.
4. Характеристика обставин, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.
5. Проблеми множинності адміністративних правопорушень.
6. Ознаки множинності. Критерії класифікації множинності адміністративних правопорушень.

7. Сукупність і рецидив. Порядок накладення адміністративних стягнень у разі вчинення кількох адміністративних правопорушень.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Строки погашення накладеного адміністративного стягнення”.
- “Покладення обов’язку відшкодування збитків, заподіяних у результаті вчинення адміністративного правопорушення”.

Завдання 2. Зазначте, за яке з наведених адміністративних правопорушень у галузі торгівлі та підприємницької діяльності законодавством передбачено найбільший штраф:

- а) порушення правил про валютні операції;
- б) несвоєчасне здавання виторгу;
- в) зловживання монопольним становищем на ринку;
- г) реалізація тютюнових виробів, на яких немає марок акцизного збору встановленого зразка.

Завдання 3. Присутність особи, яка притягується до відповідальності, є обов’язковою під час розгляду справ:

- а) про самогоноваріння;
- б) про дрібне розкрадання державного майна;
- в) про порушення тиші в громадських місцях;
- г) про порушення правил утримання собак;
- д) про торгівлю в невідновлених для цього місцях.

Література [1–7; 9–13]

Тема 8. Адміністративні правопорушення на транспорті, у галузі шляхового господарства та зв’язку

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень на транспорті, у галузі шляхового господарства та зв’язку.
2. Узагальнена правова характеристика елементів юридичних складів адміністративних правопорушень на транспорті: об’єкт правопорушення та його відмежування від транспортних засобів (предмета правопорушення); об’єктивна сторона; суб’єкт (загальний суб’єкт); неповнолітні як суб’єкти відповідальності.

3. Спеціальний суб'єкт — посадові особи; особи, які несуть відповідальність за дисциплінарними статутами — військово-службовці тощо;
4. Суб'єктивна сторона адміністративних правопорушень на транспорті.
5. Система адміністративних правопорушень на транспорті.
6. Правопорушення, скоєні особами, які керують транспортними засобами.
7. Правопорушення, скоєні посадовими особами, відповідальними за безпеку руху й експлуатацію транспортних засобів.

Практичне завдання

Підготуйте реферат на теми:

- “Характеристика правопорушень, вчинених пішоходами, пасажирами, велосипедистами та іншими учасниками дорожнього руху”.
- “Юридичний аналіз окремих правопорушень на транспорті”.

Література [1; 2; 4–7; 9–13]

Тема 9. Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика системи адміністративних правопорушень проти громадського порядку.
2. Юридичний склад правопорушень проти громадського порядку.
3. Поняття громадського порядку та його складові.
4. Характеристика громадського місця.
5. Правовий аналіз окремих адміністративних правопорушень проти громадського порядку.
6. Дрібне хуліганство як правопорушення проти громадського порядку.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферат на теми:

- “Виготовлення, зберігання самогону та придбання самогону як правопорушення проти громадського порядку”.

- “Розпивання спиртних напоїв і поява у стані сп’яніння в громадських місцях, азартні ігри як правопорушення проти громадського порядку”.

Завдання 2. Визначте адміністративні проступки, які відповідно до КпАП України належать до таких, що посягають на громадський порядок:

- а) порушення порядку під час судового засідання;
- б) порушення правил застосування спеціальних засобів самооборони;
- в) пошкодження таксофонів;
- г) публічні заклики до невиконання вимог працівників міліції;
- д) гадання в громадських місцях;
- е) зберігання самогонного апарата;
- є) порушення правил адміністративного нагляду;
- ж) порушення правил пожежної безпеки.

Література [1; 2; 4; 8–13]

Тема 10. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.
2. Поняття встановленого порядку управління та його складові.
3. Загальна правова характеристика елементів юридичних складових адміністративних правопорушень проти встановленого порядку управління.
4. Юридичний аналіз окремих адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.
5. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі працівника міліції, що посягають на встановлений порядок управління.
6. Порушення паспортних правил.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Порушення законодавства про загальний військовий обов’язок і військову службу як адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління”.
- “Порушення законодавства про вибори як адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління”.

Завдання 2. Визначте правильні варіанти вирішення справи в таких ситуаціях.

За вчинення дрібного хуліганства 17-річного Коваленка В. В. можна:

- а) оштрафувати за постановою начальника РВВС;
- б) оштрафувати за постановою суду;
- в) оштрафувати його батьків за постановою начальника РВВС;
- г) за постановою судді передати під нагляд педагогічному колективу.

Завдання 3. За керування транспортом у стані сп’яніння лейтенанта міліції Кругова В. А. можна притягти до адміністративної відповідальності шляхом застосування наступних санкцій:

- а) позбавити права керування транспортними засобами строком на 2 роки;
- б) винести попередження;
- в) накладити штраф;
- г) обмежитись накладенням дисциплінарного стягнення.

Література [1; 2; 4; 8–13]

Тема 11. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика адміністративних правопорушень у галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності.
2. Елементи юридичних складів адміністративних правопорушень у галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності.

3. Загальний юридичний аналіз окремих адміністративних правопорушень у галузі торгівлі, фінансів та підприємницької діяльності.
4. Порушення правил торгівлі як адміністративне правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності.
5. Порушення правил про валютні операції як адміністративне правопорушення, в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Порушення порядку заняття підприємницькою діяльністю як адміністративне правопорушення, в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності”.
- “Порушення антимонопольного законодавства як адміністративне правопорушення, в галузі торгівлі, громадського харчування, у сфері послуг, у галузі фінансів і підприємницької діяльності”.

Завдання 2. Серед наведених адміністративних правопорушень зазначте, які з них вчинені в торгівлі та в галузі підприємницької діяльності:

- а) азартні ігри;
- б) приставання до іноземних громадян з метою купівлі в них речей;
- в) недобросовісна конкуренція;
- г) порушення правил про валютні операції;
- д) неправомірні угоди між підприємцями;
- е) випуск у продаж нестандартної продукції;
- є) утримання громадянами м'ясоїдних хутрових звірів;
- ж) порушення громадянами порядку придбання або продажу вогнепальної зброї.

Література [1; 2; 4; 8–13]

Тема 12. Адміністративні правопорушення, що пов'язані з корупцією

Питання для самоконтролю

1. Поняття та зміст корупції як соціально-політичного явища.
2. Види корупційних діянь та їх загальна характеристика.
3. Суб'єкти корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних з корупцією.
4. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення.
5. Адміністративна відповідальність за вчинення корупційних діянь.
6. Адміністративна відповідальність за порушення спеціальних обмежень.
7. Адміністративна відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Адміністративні стягнення, що застосовуються за вчинення корупційних діянь”.
- “Співвідношення адміністративних стягнень, що застосовуються за вчинення корупційних діянь із системою адміністративних стягнень, передбачених КпАП України”.

Завдання 2. Зазначте, хто з перелічених осіб може бути суб'єктом правопорушень, пов'язаних з корупцією:

- а) народний депутат;
- б) інспектор ДАІ;
- в) проректор педінституту;
- г) сільський голова.

Література [1; 2; 4; 8–13]

Змістовий модуль III. Вчення про провадження у справах про адміністративні правопорушення

Тема 13. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення

Питання для самоконтролю

1. Поняття адміністративної юрисдикції.
2. Види органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення та причини їх множинності.
3. Класифікація органів адміністративної юрисдикції: за характером компетенції; за обсягом компетенції; за порядком вирішення справ.
4. Адміністративні комісії: порядок утворення, правовий статус, компетенція.
5. Повноваження виконавчих комітетів селищних і сільських рад народних депутатів.
6. Особливості адміністративної юрисдикції суду.
7. Загальна характеристика адміністративно-юрисдикційної діяльності органів внутрішніх справ.
8. Компетенція державних інспекцій під час розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Поняття підвідомчості справ про адміністративні правопорушення. Родова, видова та територіальна підвідомчість”.
- “Проблеми реформування системи адміністративної юстиції на сучасному етапі”.

Завдання 2. Старший інспектор ДАІ Печерського РУ ГУМВС у м. Києві, виявивши, що номерний знак мотора в автомобілі хмельничанина Кудрі В. С. підроблено, склав протокол про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 121-1 КпАП України.

Де має розглядатися справа?

Література [1; 2; 4–7; 9–13]

Тема 14. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика провадження у справах про адміністративні правопорушення.
2. Учасники провадження у справах про адміністративні правопорушення, їх правовий статус.
3. Процесуальні гарантії захисту прав особи, яка притягується до адміністративної відповідальності.
4. Докази в провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Критерії класифікації доказів.
5. Види доказів залежно від джерела їх отримання.

Практичні завдання

Завдання 1. Підготуйте реферати на теми:

- “Адміністративно-процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення”.
- “Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, пов’язані з корупцією та корупційними діяннями”.

Література [1; 2; 4–7; 9–13]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Адміністративна деліктологія, її поняття та зміст.
2. Адміністративний арешт.
3. Адміністративні правопорушення, за які накладаються адміністративні стягнення місцевими (міськими) судами (судьями).
4. Види адміністративних правопорушень.
5. Види постанов у справі про адміністративні правопорушення.
6. Визначення адміністративно-деліктного права.
7. Визначення правопорушення за адміністративним законодавством.
8. Винність як ознака адміністративного правопорушення.
9. Виправні роботи.
10. Відмінність адміністративного правопорушення від дисциплінарного проступку.
11. Відмінність адміністративного правопорушення від злочину.

12. Відокремлення адміністративних правопорушень від злочинів і дисциплінарних проступків.
13. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності.
14. Адміністративна відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів.
15. Адміністративна відповідальність іноземних громадян і осіб без громадянства.
16. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.
17. Адміністративна відповідальність посадових осіб.
18. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність.
19. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності.
20. Вчинення адміністративного правопорушення умисно.
21. Діяння як ознака адміністративного правопорушення.
22. Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення.
23. Завдання адміністративного провадження та його принципи.
24. Загальна характеристика адміністративних правопорушень у галузі шляхового господарства.
25. Загальна характеристика адміністративних правопорушень на транспорті.
26. Загальна характеристика адміністративних правопорушень у галузі охорони природи.
27. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, які посягають на власність.
28. Загальна характеристика правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку та їх небезпечність.
29. Загальні правила накладення стягнень за адміністративні правопорушення.
30. Запобігання адміністративним правопорушенням.
31. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
32. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.
33. Караність як ознака адміністративного правопорушення.
34. Класифікація адміністративних правопорушень.
35. Конкретність адміністративного правопорушення.

36. Конституція України щодо адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності.
37. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.
38. Мета накладення адміністративного стягнення.
39. Місце адміністративно-деліктного права в системі права.
40. Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.
41. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні декількох адміністративних правопорушень.
42. Наявність об'єкта зазіхання як ознака адміністративного правопорушення.
43. Об'єкт адміністративного правопорушення.
44. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення.
45. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).
46. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративні правопорушення.
47. Обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративні правопорушення.
48. Обставини, що виключають провадження у справі про адміністративні правопорушення.
49. Обчислення строків накладення адміністративного стягнення.
50. Ознаки адміністративного правопорушення.
51. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.
52. Органи та посадові особи уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління.
53. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на охорону природи.
54. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на власність.
55. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що вчинені на транспорті.
56. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні проступки.

57. Порядок оскарження та опротестування постанови у справі про адміністративне правопорушення.
58. Основні і додаткові адміністративні стягнення.
59. Особливості дисциплінарного провадження у сфері державної служби та його правова основа,
60. Особливості накладання адміністративних стягнень за вчинені правопорушення в галузі шляхового господарства.
61. Особливості накладання адміністративних стягнень за вчинені правопорушення в галузі охорони природи.
62. Перспективи розвитку законодавства, що регулює адміністративну відповідальність за Концепцією реформи адміністративного права.
63. Повноваження адміністративних комісій щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.
64. Повноваження виконавчих комітетів, сільських, селищних, міських рад щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення.
65. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину.
66. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду.
67. Поняття адміністративного правопорушення.
68. Поняття адміністративного стягнення.
69. Поняття і підстави адміністративної відповідальності.
70. Поняття складу адміністративного правопорушення.
71. Поняття, зміст виконавчого провадження.
72. Поняття, зміст дисциплінарного провадження.
73. Попередження.
74. Порядок здійснення органами внутрішніх справ провадження у справах про адміністративні правопорушення.
75. Принципи адміністративної відповідальності.
76. Проблема суспільної небезпечності адміністративного правопорушення.
77. Протиправність як ознака адміністративного правопорушення.
78. Розвиток наукових знань про адміністративні правопорушення.
79. Система адміністративних стягнень.
80. Складові адміністративних правопорушень з постійними і перемінними ознаками.

81. Співвідношення складу адміністративного правопорушення і безпосереднього адміністративного правопорушення.
82. Справи про адміністративні правопорушення, підвідомчі органам внутрішніх справ.
83. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.
84. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративній відповідальності.
85. Строки накладення адміністративного стягнення.
86. Суб'єкт адміністративного правопорушення.
87. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення.
88. Учасники виконавчого провадження.
89. Учасники провадження у справах про адміністративні проступки.
90. Характеристика адміністративних правопорушень у галузі зв'язку.
91. Штраф.
92. Юридичний аналіз складових адміністративного правопорушення.
93. Юридична складова адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.
96. Юридичний склад правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку.

ТЕСТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Метою тестування є контроль знань студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)”.

Тестування передбачає надання відповідей на 42 запитання, які охоплюють всі теми курсу.

Тест складається з запитань та 4-5 варіантів відповідей на кожне з них, із яких тільки одна є правильною. Саме на неї і необхідно вказати.

1. Нормативно-правовий акт про встановлення адміністративної відповідальності може видати:

- а) Конституційний Суд України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;

- г) міністерство чи інший центральний орган виконавчої влади;
- д) керівник підприємства, установи чи організації.

2. Адміністративні відповідальності підлягають особи, які досягли віку:

- а) 21 рік;
- б) 14 років;
- в) 35 років;
- г) 16 років;
- д) 18 років.

3. Не застосовується до військовослужбовців та інших привієняних до них осіб такі адміністративні стягнення:

- а) попередження;
- б) штраф;
- в) оплатне вилучення предмета;
- г) позбавлення спеціального права;
- д) адміністративний арешт.

4. Не виключає адміністративну відповідальність:

- а) неосудність особи, яка вчинила протиправне діяння;
- б) похилий вік особи, яка вчинила правопорушення;
- в) вчинення дії в стані крайньої необхідності;
- г) вчинення дії в стані необхідної оборони;
- д) відсутність події і складу адміністративного правопорушення.

5. Не є звільненням від адміністративної відповідальності:

- а) передача матеріалів на розгляд товариського суду;
- б) передача матеріалів на розгляд громадської організації;
- в) передача матеріалів на розгляд трудового колективу;
- г) передача матеріалів прокурору, органу попереднього слідства або дізнання;
- д) оголошення усного зауваження.

6. Не є метою при застосуванні адміністративних стягнень:

- а) покарання порушника;
- б) виховання порушника;
- в) відшкодування заподіяної шкоди;
- г) загальна превенція;
- д) спеціальна превенція.

7. Винятковим адміністративним стягненням є:

- а) попередження;
- б) штраф;
- в) сплатне вилучення предмета;
- г) виправні роботи;
- д) адміністративний арешт.

8. І як основне, і як додаткове таке адміністративне стягнення може застосовуватися:

- а) попередження;
- б) штраф;
- в) сплатне вилучення предмета;
- г) виправні роботи;
- д) позбавлення спеціального права.

9. Для застосування такої адміністративної санкції як позбавлення спеціального права встановлено максимальний строк:

- а) 6 місяців;
- б) 1 рік;
- в) 2 роки;
- г) 3 роки;
- д) 5 років.

10. Не застосовуються виправні роботи до такої категорії громадян:

- а) неповнолітніх;
- б) вагітних жінок;
- в) жінок, що мають дітей віком до 12 років;
- г) непрацюючих громадян;
- д) інвалідів I і II груп.

11. Може призначити який вид адміністративного стягнення як адміністративний арешт:

- а) адміністративна комісія;
- б) виконком сільської або селищної ради;
- в) районний (міський) суд (суддя);
- г) начальник органу внутрішніх справ,
- д) прокурор району.

12. Зазначте, яка з наведених обставин може не визнаватися обтяжуючою адміністративною відповідальністю:

- а) повторне протягом року вчинення однорідного правопорушення;
- б) втягнення неповнолітнього в правопорушення;
- в) вчинення правопорушення групою осіб;
- г) вчинення правопорушення в умовах стихійного лиха або за інших надзвичайних обставин;
- д) вчинення правопорушення в стані сп'яніння?

13. Зазначте, протягом якого терміну з дня вчинення правопорушення може бути накладене адміністративне стягнення:

- а) 15-ти днів;
- б) 1-го місяця;
- в) 2-х місяців;
- г) 3-х місяців;
- д) 6-ти місяців.

14. Адміністративна комісія і виконком селищної чи сільської ради можуть вирішити питання про відшкодування майнової шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням, якщо її розмір не перевищує:

- а) одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
- б) двох неоподатковуваних мінімумів;
- в) трьох неоподатковуваних мінімумів;
- г) п'яти неоподатковуваних мінімумів;
- д) десяти неоподатковуваних мінімумів.

15. Не має права розглядати справи про адміністративні правопорушення:

- а) адміністративна комісія;
- б) виконком сільської ради;
- в) керівник підприємства (установи, організації);
- г) районний суддя;
- д) дільничний інспектор міліції.

16. У складі адміністративної комісії є зайвим:

- а) голова;

- б) заступник голови;
- в) секретар;
- г) консультант;
- д) члени.

17. До складу адміністративної комісії має входити не менше:

- а) трьох осіб;
- б) п'яти осіб;
- в) шести осіб;
- г) десяти осіб;
- д) п'ятнадцяти осіб.

18. Розглядати справи про дрібне розкрадання має право:

- а) адміністративна комісія;
- б) виконком сільської або селищної ради;
- в) комісія з боротьби з пияцтвом;
- г) районний (міський) суд (суддя);
- д) органи внутрішніх справ (міліція).

19. Не виключає провадження в справах про адміністративні правопорушення:

- а) відсутність події і складу адміністративного проступку;
- б) неосудність особи, яка вчинила протиправну дію чи бездіяльність;
- в) вчинення дії особою в стані крайньої необхідності;
- г) досягнення особою пенсійного віку;
- д) смерть особи, щодо якої було розпочато провадження.

20. Не визнається джерелом доказів у справі про адміністративне правопорушення:

- а) протокол про адміністративне правопорушення;
- б) пояснення потерпілого;
- в) аудіозапис;
- г) акт перевірки об'єкта;
- д) висновок експерта.

21. *Відповідає визначенню: “Особа, про яку є дані, що їй відомі які-небудь обставини, що підлягають встановленню з даної справи”:*

- а) потерпілий;
- б) свідок;
- в) експерт;
- г) понятий;
- д) адвокат.

22. *Не належить до законних представників:*

- а) батьки;
- б) усиновителі;
- в) опікуни;
- г) піклувальники;
- д) адвокат.

23. *У справах про адміністративні правопорушення необов'язковою (альтернативною) є така стадія провадження:*

- а) порушення справи і попереднє з'ясування її обставин;
- б) розгляд справи і винесення постанови;
- в) оскарження (опротестування) постанови і перегляд справи;
- г) виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

24. *Недійсність протоколу про адміністративне правопорушення визначає:*

- а) відсутність підпису порушника;
- б) відсутність пояснень порушника;
- в) відсутність підписів свідків;
- г) відсутність підпису особи, яка склала протокол;
- д) відсутність відомостей про місце роботи порушника.

25. *Зазначте, протягом якого терміну надсилається протокол, органі (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення:*

- а) 1-ї доби;
- б) 2-х днів;
- в) 3-х днів;
- г) термін не встановлено;
- д) 5-ти днів.

26. Не належить до заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення:

- а) доставлення порушника;
- б) застосування спеціальних засобів;
- в) адміністративне затримання;
- г) особистий огляд і огляд речей;
- д) вилучення речей і документів.

27. Зазначте, в приміщення якої установи не здійснюється доставлення порушника:

- а) в міліцію;
- б) штаб ДНД;
- в) приміщення воєнізованої охорони;
- г) приміщення виконкому селищної, сільської ради;
- д) приміщення ЖЕД.

28. Зазначте, на який максимальний строк встановлене адміністративне затримання (крім виняткових випадків):

- а) 1 година;
- б) 2 години;
- в) 3 години;
- г) 4 години;
- д) 5 годин.

29. Посвідчення водія чи талон до нього може бути вилучено на строк:

- а) до 10-ти днів;
- б) 15-ти днів;
- в) 1-го місяця;
- г) 2-х місяців;
- д) винесення постанови і сплати порушником штрафу.

30. Не належить до встановлених місць розгляду справи про адміністративне правопорушення:

- а) місце роботи порушника;
- б) місце проживання порушника;
- г) місце обліку транспортних засобів;
- д) місце вчинення адміністративного правопорушення.

31. З дня одержання уповноваженим органом протоколу, за загальним правилом, розглядаються справи про адміністративні правопорушення протягом:

- а) 10-ти днів;
- б) 13-ти днів;
- в) 12-ти днів;
- г) 25-ти днів;
- д) 30-ти днів.

32. Зазначте, яке з наведених питань не повинен вирішувати орган (посадова особа) при підготовці до розгляду справи про адміністративне правопорушення:

- а) чи належить до його компетенції розгляд цієї справи;
- б) чи правильно складено протокол та інші матеріали справи;
- в) чи призначено адвоката порушників;
- г) чи сповіщено осіб, які беруть участь у справі, про час і місце її розгляду;
- д) чи витребувані необхідні додаткові матеріали.

33. Зазначте, яка дія порушує послідовність процедури розгляду справи про адміністративне правопорушення:

- а) оголошення складу колегіального органу, представлення посадової особи;
- б) дослідження доказів;
- в) оголошення про те, яка справа підлягає розгляду і хто притягається до відповідальності;
- г) роз'яснення особам, які беруть участь у розгляді справи, їх прав та обов'язків;
- д) оголошення протоколу про адміністративне правопорушення.

34. Зазначте, яку постанову у справі про адміністративне правопорушення орган (посадова особа) не може прийняти:

- а) про накладення адміністративного стягнення;
- б) про порушення кримінальної справи;
- в) про застосування заходів впливу, передбачених ст. 24-1 КпАП;
- г) про закриття справи.

35. Зазначте, протягом якого терміну копія постанови вручається або висилається особі, щодо якої її винесено, чи потерпілому:

- а) негайно після винесення;
- б) наступного дня;
- в) протягом трьох днів;
- г) протягом п'яти днів;
- д) протягом тижня.

36. Скаргу на постанову у справі про адміністративне правопорушення не може подати:

- а) особа, щодо якої її винесено;
- б) потерпілий;
- в) законний представник;
- г) адвокат;
- д) прокурор.

37. Скаргу на постанову у справі про адміністративне правопорушення можна подати протягом:

- а) 5-ти днів з дня її винесення;
- б) 7-ми днів з дня її винесення;
- в) 10-ти днів з дня її винесення;
- г) 15-ти днів з дня її винесення;
- д) 20-ти днів з дня її винесення.

38. Зазначте, яке рішення не може прийняти орган (посадова особа) за результатами розгляду скарги або протесту на постанову про притягнення до адміністративної відповідальності:

- а) залишити постанову без зміни, а скаргу або протест без задоволення;
- б) скасувати постанову і надіслати справу на новий розгляд;
- в) скасувати постанову і закрити справу;
- г) змінити захід стягнення в межах встановленої санкції з метою його пом'якшення;
- д) змінити захід стягнення в межах встановленої санкції з метою його посилення.

39. Не підлягає виконанню постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом:

- а) 10-ти днів;

- б) 15-ти днів;
- в) 1-го місяця;
- г) 3-х місяців;
- д) 6-ти місяців.

40. Штраф має бути сплачений порушником не пізніше:

- а) 5 днів з дня вручення йому копії постанови;
- б) 10 днів з дня вручення йому копії постанови;
- в) 15 днів з дня вручення йому копії постанови;
- г) 1 місяць з дня вручення йому копії постанови;
- д) 2 місяці з дня вручення йому копії постанови.

41. До підстав скорочення призначеного строку позбавлення права керування транспортним засобом не належить:

- а) сумлінне ставлення до праці і зразкова поведінка особи;
- б) закінчення не менш як половини призначеного строку стягнення;
- в) клопотання порушника;
- г) клопотання громадської організації або трудового колективу.

42. Якщо негайне виконання постанови про застосування адміністративного арешту є неможливим, то її виконання може бути відстрочене на строк:

- а) до 10-ти днів;
- б) 15-ти днів;
- в) 20-ти днів;
- г) 1-го місяця;
- д) 2-х місяців.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основні нормативні джерела

Закони України та Постанови Верховної Ради України

1. *Конституція* України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // ВВР України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. *Концепція* національної безпеки України: Затв. Постановою Верховної Ради України від 16.01.97.

3. *Закон України “Про державну службу”* від 16 грудня 1993р. // ВВР України. — 1993. — № 52. — Ст. 490.
4. *Закон України “Про державну таємницю”* від 21 січня 1994р. // ВВР України. — 1994. — № 16. — Ст. 93.
5. *Закон України “Про дорожній рух”* від 30 червня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 31. — Ст. 338.
6. *Закон України “Про загальний військовий обов’язок і військову службу”* від 25 березня 1992 р. // ВВР України.— 1992. — № 27. —Ст. 385.
7. *Закон України “Про зайнятість населення”* від 1 березня 1991 р.// ВВР України. — 1991. — № 14. — Ст. 170.
8. *Закон України “Про захист економічної конкуренції”* від 11 січня 2001 р. // ВВР України. — 2001. — № 12. — Ст. 64.
9. *Закон України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними”* від 15 лютого 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 10. — Ст. 62.
10. *Закон України “Про Збройні Сили України”* від 6 грудня 1991 р. // ВВР України. — 1992. — № 9. — Ст. 108.
11. *Закон України “Про звернення громадян”* від 2 жовтня 1996 р. //ВВР України. — 1996. — № 47. — Ст. 256.
12. *Закон України “Про інформацію”* від 2 жовтня 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 48. — Ст. 650.
13. *Закон України “Про Конституційний Суд України”* від 16 жовтня 1996 р. // ВВР України. — 1996. — № 49. — Ст. 272.
14. *Закон України “Про митну справу в Україні”* від 25 червня 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 44. — Ст. 544.
15. *Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”* від 21 травня 1997 р. // ВВР України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
16. *Закон України “Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів”* від 15 лютого 1995 р. //ВВР України. — 1995. — № 10. — Ст. 60.
17. *Закон України “Про оборону України”* від 6 грудня 1991 р. // ВВР України. — 1992.— № 9. — Ст. 106.
18. *Закон України “Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх”* від 24 січня 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 6. — Ст. 35.
19. *Закон України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю”* від 30 червня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 35. — Ст. 358.

20. *Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища”* від 25 червня 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 41. — Ст. 546.
21. *Закон України “Про охорону праці”* від 14 жовтня 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 49. — Ст. 668.
22. *Закон України “Про пожежну безпеку”* від 17 грудня 1993 р. // ВВР України. — 1994. — № 5. — Ст. 21.
23. *Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану”* від 16 березня 2000 р. // ВВР України. — 2000. — № 23. — Ст. 176.
24. *Закон України “Про правовий статус іноземців”* від 4 лютого 1994 р. // ВВР України. — 1994. — № 23. — Ст. 161.
25. *Закон України “Про прокуратуру”* від 5 листопада 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 53. — Ст. 793.
26. *Закон України “Про свободу совісті та релігійні організації”* від 23 квітня 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 25. — Ст. 283.
27. *Закон України “Про Службу безпеки України”* від 25 березня 1992 р. // ВВР України. — 1992. — № 27. — Ст. 382.
28. *Закон України “Про статус суддів”* від 15 грудня 1992 р. // ВВР України. — 1993. — № 8. — Ст. 56.
29. *Закон України “Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини”* від 23 грудня 1997 р. // ВВР України. — 1998. — № 20. — Ст. 99.
30. *Закон України “Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини”* від 23 грудня 1997 р. // ВВР України. — 1998. — № 19. — Ст. 98.
31. *Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров’я”* від 19 листопада 1992 р. // ВВР України. — 1993. — С. 19.
32. *Закон України “Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України”* від 7 березня 2002 р.
33. *Закон України “Про державну виконавчу службу”* // ВВР України. — 1998. — № 36/37. — Ст. 243.
34. *Закон України “Про судоустрій України”* від 07.02.02,
35. *Закон України “Про державну програму приватизації”* від 12 лютого 1998 р. № 124/98-ВР.
36. *Закон України “Про дипломатичну службу”* від 20 вересня 2001 р. // ВВР України. — 2002. — № 5. — С. 29.

37. *Закон України “Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України”* від 10 січня 2002 р. № 2925/III // ВВР України. — 2002. — № 16. — Ст. 115.
38. *Закон України “Про запобіжне затримання особи”* від 29 липня 1994 р. № 150/94-ВР // ВВР України. — 1994. — № 38. — Ст. 346.
39. *Закон України “Про захист від недобросовісної конкуренції”* від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР // ВВР України. — 1996. — № 36. — С. 164.
40. *Закон України “Про міліцію”*.
41. *Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність”* // ВВР України. — 1992. — № 22. — Ст. 303.
42. *Закон України “Про службу в органах місцевого самоврядування”* від 7 червня 2001 р. // ВВР України. — 2001. — № 33. — С. 175.
43. *Закон Української РСР “Про власність”* від 7 лютого 1991 р. // ВВР України. — 1991. — № 20. — Ст. 249.
44. *Постанова Верховної Ради України “Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні”* від 17 грудня 1993 р. // ВВР України. — 1994. — № 6. — Ст. 30.
45. *Постанова Верховної Ради України “Про затвердження Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі”* від 23 червня 1995 р. // ВВР України. — 1995. — № 25. — Ст. 193.
46. *Постанова Верховної Ради України “Про затвердження дисциплінарного Статуту прокуратури України”* // ВВР України. — 1992. — № 4. — Ст. 14.
47. *Постанова Президії ВРУ Української РСР “Про статус Академії наук Української РСР”* // ВВР України. — 1991. — № 6. — С. 40.
48. *Закон України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”* від 20 грудня 1991 р. // ВВР України. — 1992. — № 15. — С. 190.

Кодекси

49. *Кодекс України про адміністративні правопорушення: Наук.-практ. коментар.* — К., 1991.
50. *Кодекс України про адміністративні правопорушення (із змін. на 20.02.03).*
51. *Митний кодекс України* // ВВР України. — 2002. — № 38–39. — Ст. 288.

52. *Повітряний* кодекс України // ВВР України. — 1993. — № 25. — Ст. 274 (із змін. на 15.12.99).
53. *Господарський* процесуальний кодекс України // ВВР України. — 1992. — № 6. — Ст. 56 (із змін. на 07.03.02).
54. *Виправно-трудоий* кодекс України // ВВР України. — 1971. — № 1. — Ст. 6 (із змін. на 11.07.01).
55. *Кримінальний* кодекс України // ВВР України. — 2001. — № 25–26. — Ст. 131 (із змін. на 07.03.02).
56. *Кримінально-процесуальний* Кодекс України // ВВР України. — 1961. — № 2. — Ст. 15 (із змін. на 06.02.03).
57. *Бюджетний* процесуальний кодекс України // ВВР України. — 2001. — № 37–38. — Ст. 189.

Укази та розпорядження Президента України

58. *Указ* Президента України “Питання Державного комітету України з нагляду за охороною праці” від 16 січня 2003 р. № 29/2000.
59. *Указ* Президента України “Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади” від 15 грудня 1999 р. № 1573/99.
60. *Указ* Президента України “Про Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи” від 28 жовтня 1996 р. № 1005/96.
61. *Указ* Президента України “Про запровадження дозвільної системи у сферах підприємницької діяльності” від 20 травня 1999 р. № 539/99.
62. *Указ* Президента України “Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України” від 30 грудня 1997 р. № 1396/97.
63. *Указ* Президента України “Про затвердження Положення про Міністерство іноземних справ” від 18 лютого 1993.
64. *Указ* Президента України “Про затвердження Положень про Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України” від 21 серпня 1997 р. № 888/97.
65. *Указ* Президента України “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні” від 22 липня 1998 р. № 810/98.
66. *Указ* Президента України “Про Положення про Головне Контрольно-ревізійне управління України” від 28 листопада 2000 р. № 1265/2000.
67. *Указ* Президента України “Про Положення про Державний комітет у справах охорони державного кордону України” від 14 вересня 2000 р. № 1071/2000.

68. *Указ* Президента України “Про утворення Державного департаменту України з питань виконання покарань” від 22 квітня 1998 р. № 344/98
69. *Указ* Президента України “Про затвердження Положення про Державну судову адміністрацію України” від 3 березня 2003 р. № 1822003.

Декрети та постанови Кабінету Міністрів України

70. *Декрет* Кабінету Міністрів України “Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм та правил і відповідальності за їх порушення” від 8 квітня 1993 р. // ВВР України. — 1993. — № 23. — Ст. 247.
71. *Декрет* Кабінету Міністрів України “Про стандартизацію і сертифікацію” від 10 травня 1993 р. № 46–93.
72. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об’єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації” від 14 квітня 1997 р. № 348.
73. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження концептуальних напрямків діяльності органів виконавчої влади щодо розвитку культури” від 28 червня 1997 р. № 675.
74. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України та кількісного складу його колегії” від 18 лютого 1993 р. № 129.
75. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про реєстрацію асоціацій та інших добровільних об’єднань органів місцевого самоврядування” від 16 лютого 1998 р. № 175.
76. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку” від 27 лютого 1991 р. № 49.
77. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про дозвільну систему” від 12 жовтня 1992 р. № 573.
78. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження типових положень про управління культури обласної Севастопольської міської державної адміністрації, Головне управління культури та мистецтв Київської міської державної адміністрації, про відділ культури районної, районної в містах Києва та Се-

вастопольської державної адміністрації” від 17 травня 2001 р. № 529.

79. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження Типового положення про урядовий орган державного управління” від 22 лютого 2000 р. № 386.
80. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про Колегію Міністерства внутрішніх справ України” від 31 жовтня 2002 р. № 1642.
81. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про концепцію розвитку системи Міністерства внутрішніх справ” від 24 квітня 1996 р. № 456.
82. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про ліцензування, атестацію та акредитацію навчальних закладів” від 12 лютого 1996 р. № 200.
83. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про Положення про Державну Автомобільну інспекцію Міністерства внутрішніх справ України” від 14 квітня 1997 р. № 341.
84. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про порядок державної акредитації закладу охорони здоров’я” від 15 липня 1997 р. № 765.
85. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівливої дії” від 7 березня 1993 р. № 706.

Нормативні акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

86. *Наказ* Мінекоресурсів України “Про затвердження Положення про громадських інспекторів охорони дозвілля” від 27 лютого 2002 р. № 88.
87. *Наказ* Міністерства внутрішніх справ України “Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями, металічними снарядами не смертельної дії та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів” від 21 серпня 1998 р. № 622.

88. *Наказ* Міністерства внутрішніх справ України “Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення” від 22 лютого 2002 р. № 185.
89. *Наказ* Міністерства охорони здоров'я України “Про затвердження Положення про службу охорони праці системи Міністерства охорони здоров'я України” від 30 вересня 1994 р. № 268.
90. *Наказ* Міністерства юстиції України “Про затвердження Положення про Головне управління юстиції Міністерства юстиції України Автономної Республіки Крим, області, Київське та Севастопольське міські управління юстиції та Положення про районні, районні в містах, міські (міст обласного значення) управління юстиції” від 30 серпня 2000 р. № 36/5.
91. *Наказ* МОЗ України “Про затвердження Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу Міністерства охорони здоров'я України від 18 квітня 2000 р. № 7–8.

Літературні джерела

92. *Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ.* — К., 1995.
93. *Бантшиев А. Ф., Ухоль А. М.* Административная ответственность за нарушение правил о валютных операциях по действующему законодательству Украины: Учеб. пособие. — Ужгород, 2001.
94. *Бахрах Д. Н.* Административная ответственность граждан в СССР. — Свердловск, 1989.
95. *Бахрах Д. Н.* Административное право. — М., 1993. — С. 213–270; 1997. — С. 255–347.
96. *Бахрах Д. Н., Ренов З. Н.* Производство по делам об административных правонарушениях. — М., 1989.
97. *Бондаренко Г. П.* Адміністративна відповідальність у СРСР. — Львів, 1975.
98. *Веремеенко И. И.* Административно-правовые санкции. — М., 1975.
99. *Гончарук С. Т.* Адміністративна відповідальність за законодавством України. — К., 1995.
100. *Державне управління: Теорія і практика.* — К., 1998. — С. 265–274.
101. *Додин Е. В.* Административная деликтология. — Одесса, 1995.
102. *Додин Е. В.* Административная ответственность в свете Конституции Украины // Юрид. вест. — 1997. — № 3. — С. 70.

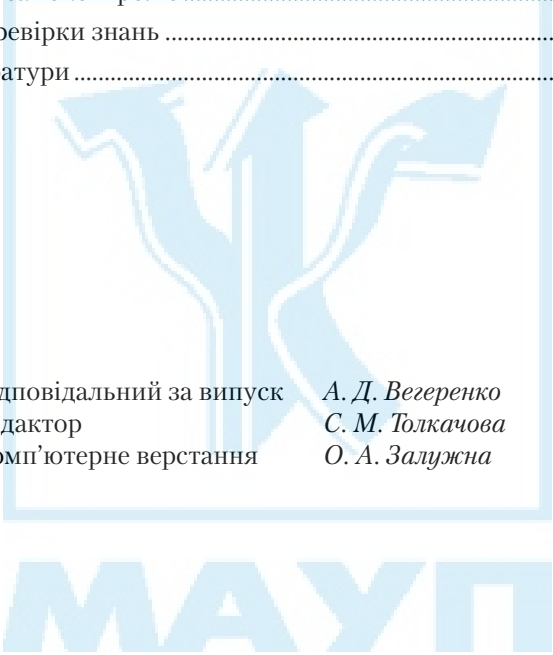
- 103 *Иванов Л.* Административная ответственность юридических лиц // Российская юстиция. — 2001. — № 3.
- 104 *Калянов Д. П.* Административно-юрисдикционная деятельность органов внутренних дел. — Одесса, 1998.
- 105 *Коваль Л. В.* Административно-деликтные отношения. — К., 1979.
- 106 *Коваль Л. В.* Відповідальність за адміністративні правопорушення. — К., 1975.
- 107 *Колпаков В. К.* Адміністративне право України: Підручник. — К., 1999. — С. 239–311, 333–355.
- 108 *Остапенко О. І.* Адміністративна деліктологія. — Львів, 1995.
- 109 *Студеникина М. С.* Что такое административная ответственность? — М., 1990.
- 110 *Стахов А.* Виды административного принуждения // Рос. юстиция. — 2001. — № 9.
- 111 *Студеникина М. С.* Что такое административная ответственность. — М., 1999.
- 112 *Шкарупа В. К.* Доказування та докази в адміністративно-примусовій діяльності органів внутрішніх справ (міліції). — К., 1995.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)”	6
Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна відповідальність (Адміністративно-деліктне право)”	8
Питання для самоконтролю	22
Тести для перевірки знань	26
Список літератури	35

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>С. М. Толкачова</i>
Комп'ютерне верстання	<i>О. А. Залужна</i>

Зам. № ВКЦ-3557

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП